

Uchwała Nr
Rady Miasta Krakowa
z dnia

w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa
w zakresie stworzenia programu budowy chodników antysmogowych

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 994, 1000, 1349, 1432) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Ustala się dla Prezydenta Miasta Krakowa kierunki działania polegające na podjęciu wszelkich możliwych, koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań dążących w celu stworzenia programu budowy chodników antysmogowych na lata 2020-2023.

§ 2.

Program powinien objąć trzy typy działania:

- a) W ramach standardowej wymiany zużytej nawierzchni oraz remontów chodników zastąpienie dotychczasowych materiałów budowlanych takimi by chodniki po remontach i naprawach zyskały właściwości antysmogowe.
- b) Sukcesywną wymianę chodników wzdłuż tych arterii, które są głównymi ciągami komunikacyjnymi w mieście, a jednocześnie wzdłuż których mieszkają ludzie oraz funkcjonuje znaczny ruch pieszy (np. Aleje Trzech Wieszczów).
- c) Stosowanie materiałów, które pozwolą uzyskać antysmogowe właściwości przy budowie nowych chodników.

§ 3.

Zaleca się skorzystanie z doświadczeń warszawskich oraz badań, które zostały przeprowadzone przez ekspertów z Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej oraz Instytutu Geofizyki PAN tak by technologia wykorzystana w Krakowie była najbardziej adekwatna do specyfiki i możliwości naszego miasta.

§ 4.

W ramach przeprowadzanych wymiany nawierzchni oraz budowy nowych chodników zaleca się uwzględnienie parametrów nagrzewania się chodników jako dodatkowego kryterium wyboru materiałów budowlanych. Zaleca się przeprowadzenie analiz uwzględniających doświadczenia francuskie i niemieckie i dokonania wyceny w jaki sposób jaśniejsze materiały, które równocześnie osiągałyby niższe wartości temperatur wpłynęłyby na koszty budowy chodników.

§ 5.

Wnioskuje się do Prezydenta Miasta Krakowa o przedstawienie Radzie Miasta Krakowa informacji na temat przeprowadzonych działań, o których mowa w § 1, 2, 3 i 4 do dnia 31 sierpnia 2019 i następnie w okresach półrocznych oraz przyjęcie ww. programu do końca roku 2019.

§ 7.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 8.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Proponowane rozwiązanie zostało niedawno wprowadzone w Warszawie na szeroką skalę. Technologia budowy chodników antysmogowych ma szansę zwiększyć efekty walki z zanieczyszczeniem powodowanym przez samochody czyli z zanieczyszczeniem tlenkami azotu, które szczególnie w miejscach z dużym ruchem samochodów mają wysokie stężenie. W Krakowie np. stacja badawcza przy Alei Krasińskiego wykazuje systematycznie wysokie stężenia tego patogenu.

Warszawskie władze zostały przekonane do stosowania tej technologii po analizach przeprowadzonych przez ekspertów z Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej oraz Instytutu Geofizyki PAN oraz po przebadaniu powietrza w okolicach testowego chodnika przy rondzie Daszyńskiego. Obecnie planowane są inwestycje o wartości 5 mln PLN w wielu lokalizacjach.

Jak podają strony urzędowe www.um.warszawa.pl Warszawy „Beton, z którego wykonane są antysmogowe płyty chodnikowe, ma właściwości fotokatalityczne. W ich produkcji

wykorzystywany jest cement z dodatkiem nanometrycznego dwutlenku tytanu. Na dobrze nasłonecznionej powierzchni płyty redukują się związki zagrażające zdrowiu, takie jak dwutlenku azotu. Rozkładane substancje stają się nieszkodliwe (podobne związki stosuje się do nawożenia roślin) i następnie wraz z wodą deszczową odprowadzane są do gleby. Atutem samego betonu są właściwości samooczyszczenia się. Koszty wykonania antysmogowego betonu są niewiele wyższe od standardowego – zaledwie o kilkanaście procent. Nowoczesne płyty chodnikowe zachowują swoje oczyszczające właściwości przez cały okres użytkowania i są tak samo trwałe jak tradycyjne płyty betonowe. Badacze przeprowadzili serię testów laboratoryjnych potwierdzających deklarowane parametry użytkowe płyt sprawdzenie właściwości tlenków tytanu i trwałość betonowej mieszanki. Wyniki badań były pozytywne - średni poziom redukcji szkodliwych tlenków w warunkach laboratoryjnych dochodził do 70 proc. Potem naukowcy sprawdzali technologię w przestrzeni miejskiej, gdzie uśrednione pomiary wskazywały ok. 30 proc. redukcji. Do wykonania próbnego odcinka wykorzystali płyty fotokatalityczne i tradycyjne. Redukcję badali dobowo, na różnych wysokościach, przez kilka miesięcy. Największy poziom redukcji był na poziomie ok. 50 cm od powierzchni terenu, ale beton skutecznie oczyszczał powietrze także na większej wysokości.”

Już niedługo w Krakowie zacznie obowiązywać zakaz palenia węglem i paliwami stałymi stąd głównymi czynnikami powstawania smogu będą zanieczyszczenia komunikacyjne oraz napływ zanieczyszczeń spoza Krakowa. Uchwała wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym dalszej walki ze smogiem.